

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

נזיר מט

עניין: אל יכנסו תלמידי ר"מ לכאן
מפני שקנתרנין הן

בן יהודע קידושין

דף נ"ב מפני שקנתרנין הם. כ"ל בס"ד דקרא אוחס בשם זה, כי הת"ח נקרא נרחק של התורה, כמ"ש בסנהדרין דף ל"ט כולו גופי דרפתקי נינהו, טוביה לגופיה דגברא דיוכה והוי דרפתקי דאורייתא, ופירשו רש"י וערוך דרפתקא פירוש נרחק ע"ש, לז"א כאן אע"ג דכל החכמים הם נרחקים של התורה, הנה אלו הם קנתרנין, כי נרחקים בהפוך אהיון קנתרנין, ולקפתו בהלכות זאים, ר"ל אע"ג דדרך החכמים לומר בהלכה לפני החכמים והלמידים דבר הפך האמת, כדי לפקח השומעין ולחדדם, כמ"ש ורבא לחדורי אביי קאמר, הנה אלו אין כונתם לפקח אלא כונתם לקפח:

ברכת אהרן מסכת ברכות מאמר ריו
ומה יקרו הדברים האלה להעלות צהם מרגניתא טבא כפתור ופרח צבילור לטון הש"ס בקידושין כ"צ ת"ר לאחר פטירתו של ר"מ אחר להם ר"י לתלמידיו אל יכנסו תלמידי ר"מ לכאן מפני שקנתרנין הנה ולא ללמוד תורה הם זאים אלא לקפחני בהלכות הם זאים, וכיולא צה מלחאו עוד פעם אחת צט"ס והיא צגמי כזר מ"ט ע"צ לעכין מילתא אחריתא טדיצר ר"י ג"כ קשות בלטון הזה על תלמידי ר"מ ואמר עליהם שהמה מקנתרנין וזאים לקפתו בהלכות ועיין גרש"י קידושין ט"ס שפירש לטון לקפחני בהלכות דקאמר ר"י היינו להודיע שסם חריפים ואין עומד לנגדו, ויש לדקדק טובא וכי ס"ו יעלה על הדעת שתלמידי ר"מ יהיו מקנתרנין וצנוכה ילערו את ר"י ולהכיל הדבר נחמד וגם נעים, דכונה ר"י היחה להרחות על החילוק שבין תלמידי ר"מ לשאר חכמים, דשאר חכמים אף כי לפעמים נטחה דעתם מרעה חזריהם מ"מ צרחוהם כי חזריהם רצו עליהם הנה מוצעלים דעתם מפני דעת הערובים ומקבלים דעת הרוב כי כן הוא שורת הדין שהמועט מוכרח לצטל דעתו ולהודות לדעת הרוב אחרי אשר זה הוא ענין אחרי רצים להסות שאמרה התורה וכאשר ביארנו למעלה, אונס תלמידי ר"מ רוח אחרת אתם צהו, כי הנה אוחזים צטתה רצם דחושטין למיעוט כאשר ידוע דר"מ הוא הוא שמופסק לחושט למיעוט (ועיין חולין י"א ע"צ דאלחיה לר"מ דחייש למיעוטא הי"כ דלא חביל צטתא וכו', סנה. הפסו ג"כ את ר"מ אף שיט עוד חכמים אחרים דקיימי צטתה זו והושטין למיעוט חס ג"כ מפאת צרינו היי מפורקים ציחר לצטל שמועה זאת) וא"כ לדידהו העכין של אחרי רצים להסות הוא אף שיט להכריע כהרוב אל לא שמועטו צעלמו יהי מוכרח לקבל דברי הרוב ולכן זה דרבם לעמוד על דעתם ולא לכוף צטתם פעם ראשם ולקבל דברי הרוב, חס שאמר ר"י שלא יכנסו תלמידי ר"מ לכאן כיון שלא ללמוד תורה הם זאים היינו ליטא וליתן צתורה למען יראו א"ך דעת הרוב כוטה ויכריע כותי רק לקפח בהלכות כלומר להיות עומדים על דעתם ולא לוח מרצריהם צטתם אופן אפי' חס הרוב יכריע כנגדם ולכן לא ירלה להתוכח עמהם כלל כיון שידע מראש שלא ירלו לצטל דעתה, והעכין יקר למזין ולטון חכמים מרפא:

